

Müasir ədəbiyyatın gənc tədqiqatçısı

Cəmiyyətin aparıcı qüvvəsi olan gənclər daim yenilik axtarışındadırlar. Dövlətimiz də onların sağlam, ölkəyə, xalqa layiqli vətəndaş kimi yetişmələri üçün hər cür şərait yaradır. Çünki sağlam gənclik sağlam nəsil, sağlam gələcək deməkdir.

Prezident İlham Əliyevin gənclərimiz haqqında dediyi bu sözlər çox qürurvericidir. "Bu gün hər bir vətənpərvər azərbaycanlı haqlı olaraq fəxr edir ki, o, müstəqil Azərbaycan Respublikasının vətəndaşıdır. Ölkəmizin hərtərəfli inkişafında gənclərimizin çox böyük rolu vardır. Gənclər müxtəlif sahələrdə çox uğurla fəaliyyət göstərirlər, ölkəmizin ümumi inkişafına böyük töhfə verirlər. Bu gün Azərbaycan gəncləri cəmiyyətimizin fəal hissəsidir. Biz haqlı olaraq gənclərimizlə fəxr edə bilərik".

Doğma vətəninə ürəkdən bağlı olan Azərbaycan gəncliyi bütün sahələrdə uğur qazanmağa çalışır. Belə fəal, çalışqan gənclərimizdən biri də Nəzrin Əliyevadır. Bu gənc xanım elm adamıdır - ədəbiyyatçıdır. Yaşı az olsa da, çalışdığı sahədə xeyli uğurlar əldə edib.

Qazandığı uğurlardan söhbət açmazdan əvvəl onun ömür yoluna nəzər salaq. 1999-cu il yanvarın 11-də Bakıda dünyaya göz açan Nəzrin 2016-cı ildə Masallı şəhər Rafiq Əlihəsənov adına 1 nömrəli tam orta məktəbi yüksək göstəricilərlə bitirib. Kiçik yaşlarından ədəbiyyata böyük maraq göstərib. Dünyaca məşhur olan şair və yazı-

çıların həyatını, yaradıcılığını öyrənib. Oxuduğu kitablar onun bu sahəyə olan maraq və həvəsini artırıb. O üzdən orta təhsilini uğurla başa vurduqdan sonra arzularının ardınca ali məktəbə üz tutub. Sınaqlardan uğurla keçərək Bakı Dövlət Universitetinin Filologiya fakültəsinə qəbul olub. Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimliyi ixtisası üzrə bakalavr təhsili alıb. 2020-ci ildə ali təhsilini bitirərək Masallının Ərkivan qəsəbəsindəki 3 nömrəli orta məktəbdə Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimi işləyib. Azərbaycan ədəbiyyatını və dilini sevvə-sevvə şagirdlərə öyrədib. Bir il sonra - 2021-ci ildə AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun Ədəbiyyatşünaslıq (türk xalqları ədəbiyyatı) ixtisası üzrə magistratura pilləsinə qəbul olub. Təhsil aldığı illər ərzində bir sıra müxtəlif beynəlxalq və respublika elmi konfranslarında iştirak edib və bu tədbirlər onun təcrübə və biliklərini daha da artırıb. Bundan başqa, Nəzrin xanım elmi jurnallara müxtəlif mövzularda məqalələr yazıb.

Onun üçün 2023-cü il düşərləli olub. Həmin il Nəzrin xanım filologiya üzrə

fəlsəfə doktoru, dosent Mehman Həsəninin rəhbərliyi ilə "1970-ci illər qırğız və Azərbaycan nəsrində arxetiplər (Çingiz Aytmatov və Mövlud Süleymanlı yaradıcılığı əsasında)" adlı dissertasiya işini müdafiə edərək magistratura təhsilini qırmızı diplomla başa vurub. Gənc filoloq həmin ildən AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunda türk xalqları ədəbiyyatı üzrə dissertantdır. O həmçinin institutun direktorunun köməkçisidir.

Bacarığı, işgüzarlığı və elmi bilikləri sayəsində Nəzrin xanım 2024-cü ildə də bir sıra yaddaqalan uğurlar əldə edib. AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu və Polşanın Bialystok Universiteti arasında təşkil olunmuş "Erasmus+" proqramı çərçivəsində tələbə mübadiləsi proqramında iştirak etmək hüququ qazanan Nəzrin mədəniyyətlərarası və elmi əlaqələrin daha da gücləndirilməsi məqsədilə təşkil olunan tələbə mübadiləsi proqramı çərçivəsində universitetin Filologiya fakültəsində 5 aylıq təhsil alma imkanı əldə edib.

Nəzrin xanım bir gün də olsun elmi və yaradıcılıq işlərindən qalmır. Daim çalışır, araşdırmalar aparır. Gənc alim hazırda "XXI əsr qazax və Azərbaycan romanlarında bədii məkan və zaman problemi" mövzusunda fəlsəfə doktorluğu dissertasiyası üzərində işləyir. Onu qeyd edək ki, bu mövzu müasir roman poetikasının dərkində mühüm əhəmiyyət daşıyır. Çünki məkan və zaman anlayışları yalnız bədii təsvir elementləri deyil, həm də insanın varlıq duyumunu, mil-

li kimliyini və tarixi yaddaşını formalaşdıran əsas göstəricilərdir. Gənc alim deyir ki, müasir Qazaxıstan və Azərbaycan romanlarında məkan tək-cə coğrafi anlayış kimi deyil, həm də ictimai-siyasi transformasiyaların, mədəni yaddaşın ifadəsi kimi təqdim olunur: "Zaman isə bu məkanların yaddaşla, keçmişlə və gələcəklə bağlı olan ilmələrini açır. Bu baxımdan romanlarda məkan və zaman strukturunun tədqiqi həm nəzəri baxımdan həm də milli ədəbiyyatların tipoloji müqayisəsi üçün geniş imkanlar yaradır. Mövzunun əhəmiyyəti həm də ondadır ki, Azərbaycan və Qazax ədəbiyyatlarında XXI əsrdə yazılmış əsərlər bir çox halda qlobalizm, miqrasiya, identiklik böhranı, yaddaş siyasəti kimi problemlərə toxunur. Bu problemlərin bədii məkan və zaman vasitəsilə necə təqdim olunması müasir insanın dünyagörüşü, milli kimlik axtarışları və postsovet məkanında ədəbiyyatın rolu haqqında yeni nəticələr çıxarmağa imkan verir. Tədqiqatın nəticələri yalnız nəzəri ədəbiyyatşünaslıq üçün yox, həmçinin müqayisəli ədəbiyyat, mədəniyyətlərarası dialoq və regionun ədəbi inteqrasiyası baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir".

İnanırıq ki, gənc alim Nəzrin Əliyeva araşdırdığı elmi işləri ilə ədəbiyyatımıza yeni töhfələr verəcək, Azərbaycan və Qazaxıstan ədəbiyyatı arasında möhkəm təməllərə söykənən körpü quracaq.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"